

Verksamhetsplan 2023

Rådet för hållbara städer

Innehållsförteckning

Inledning och bakgrund.....	4
Rådet för hållbara städers organisation	4
Process för verksamhetsplan	5
Långsiktig inriktning för Rådet för hållbara städer	6
Grand Challenge.....	6
Mission	6
Sektorer	6
Mission Projects	7
Fokusområden	8
1. Rådet som forum	10
Aktivitet 1.1: Konferens ” Den gröna staden – konferens med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU”	10
Aktivitet 1.2: New European Bauhaus - Koordinering av Sveriges deltagande i ett nytt europeiskt Bauhaus.....	11
2. Gemensamma temaprojekt	12
Aktivitet 2.1: Målkonflikter.....	12
3. Gemensam kommunikation.....	13
Aktivitet 3.1: Strategiskt kommunikationsarbete	13
Aktivitet 3.2: Utveckla hållbarstad.se	13
Aktivitet 3.3: Kommunikationsinsatser i enlighet med kommunikationsplaner	13
4. Samverkansplattform.....	14
Aktivitet 4.1 Myndighetsgemensam plattform för samverkan och erfarenhetsutbyte inom hållbar stads- och samhällsutveckling.....	14
5. Stödja kommuner i Norrbotten och Västerbotten.....	15
Aktivitet 5.1: Rådet ska nyttja befintliga nätverk och skapa nya där det behövs.....	15
Aktivitet 5.2: Rådet ska bidra till att ge kommunerna kunskapslyft här och nu samt långsiktigt utifrån deras behov	15
Aktivitet 5.3: Rådet ska stödja och underlätta övergripande och långsiktig planering i regioner och kommuner	15
Aktivitet 5.4: Rådet ska stötta kommunerna i finansieringsfrågor	16
Aktivitet 5.5: Rådet ska skapa möjligheter att tänka nytt, höja blicken och skapa nya framtidbilder	16
Bilaga 1: Roller och ansvar	17
Bakgrund till listan	17
Ordförande	17
Rådet.....	17
Organisationerna som ingår i rådet.....	18

Expertnätverket	18
Kansliet.....	18
Referensgrupper	19
Bilaga 2: Rådets och expertnätverkets möten	20
Rådets möten.....	20
2022	20
2023	20
2024.....	20
Expertnätverkets möten.....	20
2022	20
2023	20
Utkast årshjul.....	21
Bilaga 3: Samverkansplattformen projektbeskrivningar	22

Inledning och bakgrund

Regeringen inrättade år 2017 Rådet för hållbara städer. Rådet ska verka för att genomföra regeringens politik för hållbar stadsutveckling och bidra till en långsiktig utveckling av hållbara städer och samhällen. Rådet ska vara ett forum för myndighetscheferna vid myndigheterna som är strategiskt viktiga för förutsättningarna för det långsiktiga arbetet med hållbar stadsutveckling.

I mars 2022 fick Rådet för hållbara städer ett förlängt och förändrat uppdrag. Det nya uppdraget är bredare och innebär att rådet ska fortsätta samverka men behöver inte i detalj visa i vilka uppdrag samverkan skett. Rådet ska inte längre ta fram en gemensam åtgärdslista för publicering på webbplatsen www.hallbarstad.se. Rådet ska inte heller varje år lämna förslag till konsekvensbeskrivna åtgärder eller lämna förslag på eventuella frågor som behöver utredas vidare. Utöver vad som framgår av det ursprungliga uppdraget tillkom tre strecksatser. Dessa är att rådet ska:

- skapa förutsättningar för myndighetssamarbete som bidrar till att mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030 kan uppnås,
- med stöd av sitt kansli, utveckla webbplatsen www.hallbarstad.se till en plattform för aktuell samlad information om kunskapsstöd och möjligheter till finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen, samt därefter förvalta denna, och
- stödja de kommuner som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län avseende hållbart samhällsbyggande och gestaltad livsmiljö.

Rådet för hållbara städer utökades också från 13 till 14 ledamöter då myndighetschefen för Folkhälsomyndigheten nu är medlem i rådet.

Rådet för hållbara städers organisation

Rådet för hållbara städer består av 14 ledamöter och en ordförande. I rådet ingår dels myndighetscheferna vid 12 myndigheter som är strategiskt viktiga för det långsiktiga arbetet med hållbar stadsutveckling: Boverket, Folkhälsomyndigheten, Formas, Myndigheten för delaktighet, Naturvårdsverket, ArkDes, Energimyndigheten, Tillväxtverket, Trafikverket, Vinnova, Riksantikvarieämbetet och Statens Konstråd. I rådet ingår även en landshövding som är representant för länsstyrelserna och en representant från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Rådets ordförande, landshövdingen samt SKR:s representant utses av regeringen.

Till rådet finns det kopplat ett expertnätverk, ett kansli och två referensgrupper. Expertnätverket består av medarbetare från de 14 ingående medlemmarna i rådet. Kansliet, som tillhandahålls av Boverket, stödjer rådet med bland annat möteskoordination och sammanställning av underlag. Till kansliet hör även en kommunikatör/webbredaktör som driver arbetet med rådets gemensamma webbplats, www.hallbarstad.se. Ansvar för driften av webbplatsen ligger sedan 1 oktober 2019 på Boverket. Som stöd till rådets arbete finns tre referensgrupper, en näringslivsgrupp och en forsknings- och innovationsgrupp. Den tidigare kommungruppen har ersatts av olika nätverk hos SKR.

För mer detaljerad information om roller och ansvar, se Bilaga 1.

För genomförda och planerade möten för rådet och Expertnätverket under åren 2022–2024, se Bilaga 2.

Process för verksamhetsplan

Rådets nya uppdrag kom i mars 2022 och det var startskottet för den process som lett fram till rådets verksamhetsplanering. WSP hjälpte till med processledning under våren 2022. Processen började med att ett arbetssätt inspirerat av Missionsmetoden¹ valdes. Möten för Expertnätverket och rådet hölls för att komma fram till arbetssätt och långsiktig inriktning för Rådet för hållbara städer. Ett stormöte i Skellefteå hölls i juni 2022 för att skapa kontakt mellan rådet och de kommuner som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län avseende hållbart samhällsbyggande och gestaltad livsmiljö.

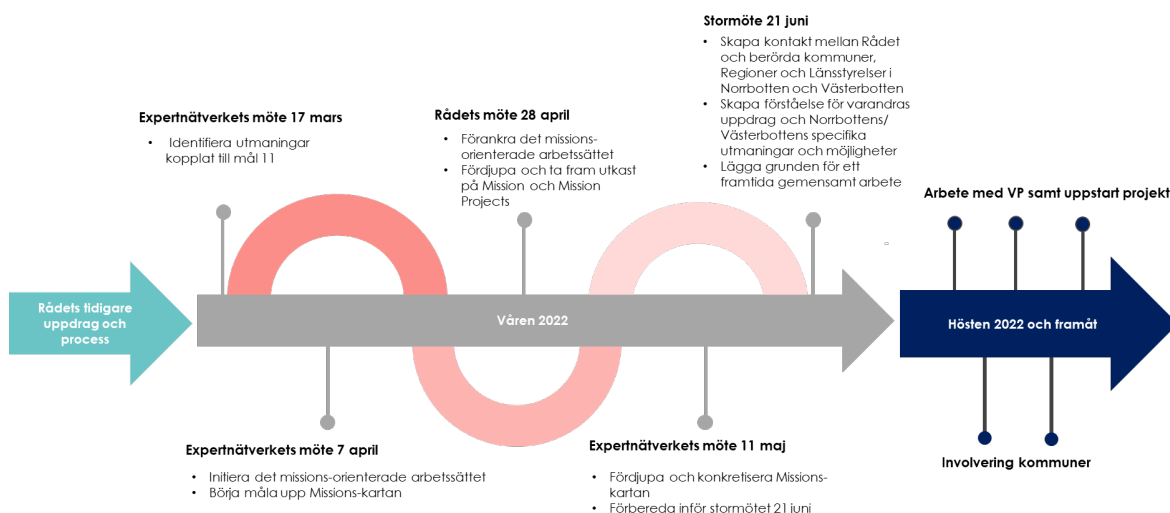

Bild 1: Arbetsprocessen under våren 2022. Källa: WSP 2022.

¹ [designing-missions.pdf \(vinnova.se\)](https://www.vinnova.se/designing-missions.pdf)

Långsiktig inriktning för Rådet för hållbara städer

Missionsmetoden som valdes för att komma fram till Rådet för hållbara städers långsiktiga inriktning innebär att Grand Challenge, Mission, Sectors och Mission Projects identifieras.

Bild 2: Illustration av Missionsmetoden. Källa: *Designing missions – en handbok från Vinnova*

Arbetsprocessen under våren 2022 ledde till följande formuleringar av Grand Challenge, Mission och Sektorer:

Grand Challenge

Uppnå Agenda 2030:s mål 11 Hållbara städer och samhällen i hela Sverige

Mission

Tillsammans ökar Rådet för hållbara städer omställningskraften i Sverige och ger kommunerna förutsättningar att skapa långsiktigt hållbara och goda livsmiljöer där människor vill leva.

Sektorer

Rådets medlemmar har i uppdrag att utifrån sina olika sak- och kompetensområden stödja kommunerna i deras arbete med att uppnå långsiktigt hållbara och goda livsmiljöer. Rådet har därför valt att se medlemmarnas olika sakområden som de olika sektorerna i modellen. Sektorerna representerar olika perspektiv som behöver vävas samman för att nå helhetssyn. Rådet valde att illustrera sektorer på följande sätt:

Bild 3: Illustration av sektorer för Rådet för hållbara städer. Källa: Rådet för hållbara städens kansli.

Mission Projects

Rådet valde att se Mission Projects som fokusområden med underliggande aktiviteter för rådets arbete.

Fokusområden

Under hösten 2022 arbetades fem fokusområden med tillhörande aktiviteter för rådets arbete fram. I oktober 2022 fattade rådet ett inriktningsbeslut gällande fokusområden och aktiviteter för 2023. De fem fokusområdena för rådet är:

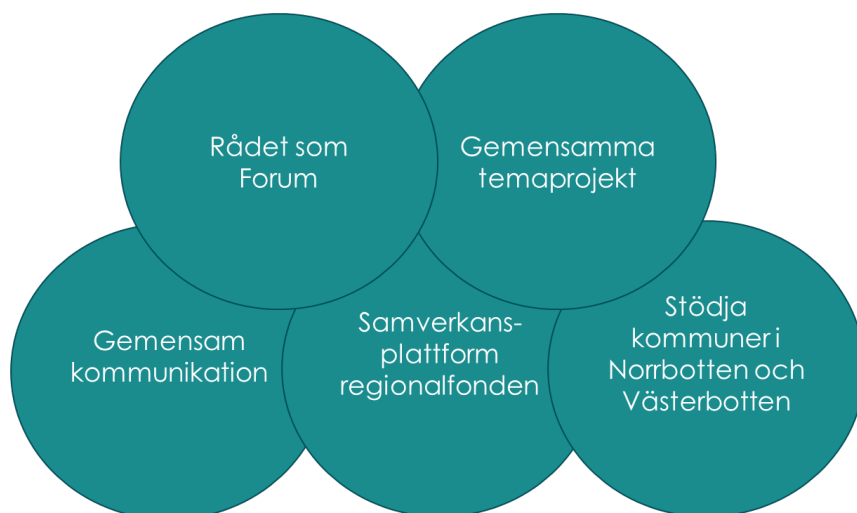

Bild 4: Illustration av rådets fem fokusområden. Källa: Rådet för hållbara städers kansli.

Till varje fokusområde finns aktiviteter kopplade. Vissa aktiviteter genomförs löpande och andra är punktinsatser. Aktiviteter kan läggas till under året. Samtliga aktiviteter som genomförs är för hela rådet, men alla organisationer behöver inte delta aktivt i varje aktivitet. Pågående aktiviteter tas upp som en stående punkt på råds- och expertnätverksmöten för kort rapportering så att alla är uppdaterade på status i rådets olika aktiviteter. Formerna för rapporteringen till Regeringen ska utarbetas tillsammans med Regeringskansliet.

Under 2023 är 12 aktiviteter planerade. Nedan beskrivs respektive fokusområde samt fokusområdets planerade aktiviteter kortfattat.

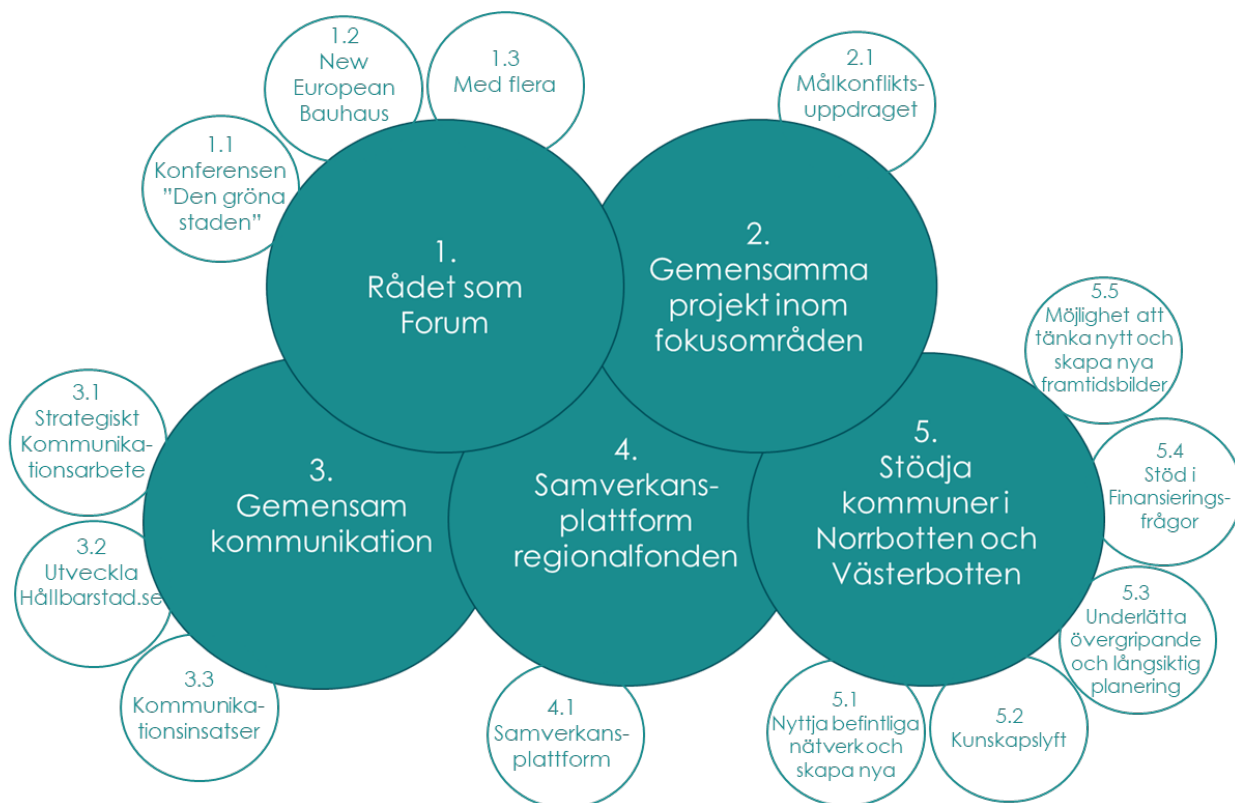

Bild 5: Illustration av rådets fem fokusområden med tillhörande aktiviteter. Källa: Rådet för hållbara städers kansli.

1. Rådet som forum

I grunduppdraget från 2017 står det: "Rådet ska vara ett forum för myndighetscheferna vid myndigheterna som är strategiskt viktiga för förutsättningarna för det långsiktiga arbetet med hållbar stadsutveckling". Målet med detta arbetssätt är att skapa synergier som leder till att kommunerna får bättre stöd i frågor om långsiktigt hållbara och goda livsmiljöer från myndigheterna. Kulturen att dela med sig och hjälpas åt har satts under rådets första period, vilket även uppmärksammades i Statskontorets utvärdering av Rådet för hållbara städer². För att säkerställa att detta fortsätter att göras kontinuerligt är "Rådet som forum" ett av rådets fokusområden. För att möjliggöra "Rådet som forum" skapas mötesstrukturer som stödjer detta arbetssätt exempelvis genom:

- Operativ nivå: Rådsmöte och expertnätverksmöte planeras så att det finns tid att lyfta aktuella frågeställningar från respektive myndighet.
- Strategisk nivå: Varje år planeras ett lunch till lunch internat med rådets medlemmar där utrymme ges för gemensamma strategiska samtal och planering för kommande verksamhet.
- Rådets medlemmar uppmanas att använda rådet som samverkansforum i såväl stora som små frågor. Detta innebär att den enskilda myndigheten fortfarande har ett ägarskap över sitt projekt/initiativ och använder rådet för att arbeta in fler synvinklar i projektet. Detta är en viktig uppgift för rådet för att öka helhetssyn, innovationshöjd och få större genomslag för olika frågor.

Rådet för hållbara städer kommer även undersöka kopplingen till andra initiativ, exempelvis förslag som uppkommer inom Miljömålsrådets olika programområden.

Nedan listas de aktiviteter som hittills lyfts upp för samverkan inom fokusområdet "Rådet som forum" och som pågår under 2023. Fler aktiviteter kan tillkomma under året. Alla medlemmar uppmantras att använda rådet som forum, antingen vid rådets eller expertnätverkets möten.

Aktivitet 1.1: Konferens "Den gröna staden – konferens med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU"

Syfte: Boverket har tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet Tankesmedjan Movium fått i uppdrag av regeringen att med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023, anordna en konferens på temat den gröna staden. Vid planeringen och genomförandet av uppdraget ska kompetensen hos de deltagande myndigheterna och organisationerna som ingår i Rådet för hållbara städer tas tillvara. Även andra aktörer kan involveras i arbetet.

Den gröna staden är ett brett tema som kan inkludera frågor såsom klimatomställning, klimatanpassning, förnybar energi, blågrön infrastruktur och ekosystemtjänster, cirkulär ekonomi, avfallshantering och hållbara transporter. Syftet med konferensen är visa hur dessa aspekter kan integreras med sociala, kulturella och estetiska aspekter genom att:

- belysa hur strategier för att främja den gröna staden kan integreras med det nya Bauhausinitiativet och dess ledord "vackert, hållbart, tillsammans",
- lyfta metoder och goda exempel från städer och samhällen i Europa som kan stärka inkludering samt estetiska, sociala och kulturella värden i den gröna omställningen, och
- behandla frågor kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, särskilt Mål 11: Hållbara städer och samhällen.

Konferensen ska genomföras i Malmö den 14-15 juni, 2023.

² Fi2021/02275-1

Primära deltagare: Drivansvariga är Boverket och Sveriges Lantbruksuniversitet Tankesmedjan Movium. Planeringen av konferensen stäms av med expertnätverket och rådets medlemmar deltar i olika grad.

Aktivitet 1.2: New European Bauhaus - Koordinering av Sveriges deltagande i ett nytt europeiskt Bauhaus

Syfte: Uppdraget från regeringen syftar till att stärka Sveriges bidrag i initiativet New European Bauhaus, NEB. I Boverkets regeringsuppdrag ingår det att sprida kunskap om NEB till berörda aktörer, att möjliggöra europeisk, nordisk och nationell samordning samt att vara svensk kontaktpunkt för initiativet i EU kommissionens NEB-grupp. I regeringsuppdraget finns Rådet för hållbara städer inskrivet som en viktig samverkansaktör. Under året har därför flera av rådets medlemmar varit delaktiga i Boverkets koordineringsuppdrag som fortsätter under 2023.

Rådet har under 2021-2022 drivit projektet Visioner: i norr som är inspirerat av NEB och rådet har för avsikt att fortsätta detta arbete under 2023, se mer under Aktivitet 5.5. Rådet finns även med som en viktig samverkansaktör i Nordiska ministerrådets NEB-projekt "Nordic Carbon Neutral Bauhaus". En följdaktivitet av konferensen "Into the Woods" är att projektet kommer att genomföra kunskapshöjande aktiviteter inom områdena skog, bygg och arkitektur inom ramen för EU:s temaår "Year of skills".

Flera av Rådet för hållbara städers myndigheter har aktivt deltagit i de olika initiativen under det gångna året och kommer även fortsättningsvis att bjudas in.

Primära deltagare: Drivansvarig är Boverket. Rådets medlemmar bidrar med input och kompetens i olika faser.

2. Gemensamma temaprojekt

Under fokusområdet "Gemensamma temaprojekt" jobbar rådet med gemensamma projekt som kan växla från år till år. Under våren 2022 diskuterades ett antal temaområden som till exempel "Stärkt helhetssyn i planering", "Segregation", och "Klimatanpassning samt minskad klimatpåverkan".

I rådets regeringsuppdrag finns det ett uppdrag om målkonflikter inskrivet, vilket kopplar till temat om "Stärkt helhetssyn i planering". Rådet har därför valt att starta med detta som aktivitet under fokusområdet "Gemensamma projekt inom olika överenskomna teman".

Målkonfliktsuppdraget kopplar även till rådets uppdrag om att ge stöd till de kommuner i Norrbotten och Västerbotten som berörs av större industrietableringar. Kommunerna beskriver ett behov av bättre hantering av målkonflikter i den övergripande planering. Målkonflikterna är idag ett problem för framdrift i deras planprocesser.

Nedan listas de aktiviteter som ligger inom fokusområdet "Gemensamma temaprojekt" och som pågår under 2023.

Aktivitet 2.1: Målkonflikter

Syfte: Uppdraget om målkonflikter beskrivs som följande i rådets regeringsuppdrag³:

"De i rådet ingående myndigheterna har ansvarsområden som ibland representerar motstående sidor i målkonflikter kopplat till hållbar stads och samhällsutveckling. Rådet ska identifiera inom vilka områden detta innebär störst utmaningar och redovisa hur de utmaningarna kan hanteras. Rådet ska på detta sätt öka kommunernas förutsättningar att uppnå mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030"

Uppdraget genomförs i två delar med hjälp av konsult. Rådets kansli avropar konsult och rådets organisationer bidrar med kompetens. Konsultstödet finansieras med de medel som kvarstår från tidigare gemensam budget för rådet. Syftet med uppdraget är i ett första steg att identifiera inom vilka områden målkonflikterna innebär störst utmaningar sett ur ett kommunalt perspektiv, och i ett andra steg presentera hur utmaningarna kan hanteras. Målet är att minska målkonflikter kopplat till hållbar stads och samhällsutveckling och underlätta för kommunerna.

Miljömålsrådet kommer bistå Rådet för hållbara städer i arbetet med målkonfliktsuppdraget. Detta sker inom Miljömålsrådets programområde Ramverk för nationell planering.

Primära deltagare: Drivansvarig är rådets kansli. Rådets medlemmar bidrar med input och kompetens i olika faser.

³ Fi2022/00907 Ändringsuppdrag Ändring av uppdraget om inrättandet av Rådet för hållbara städer och av anknytande uppdrag

3. Gemensam kommunikation

Rådets arbete berör kommunikation på flera sätt. I rådets uppdrag nämns att rådet med stöd av sitt kansli ska utveckla webbplatsen hållbarstad.se till en plattform för aktuell samlad information om kunskapsstöd och möjligheter till finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen, samt därefter förvalta denna. Utöver det behöver rådet forma ett strategiskt kommunikationsarbete samt arbeta med olika kommunikationsinsatser för att sprida information om rådet och dess arbete.

Nedan listas de aktiviteter som ligger inom "Gemensam kommunikation" och som pågår under 2023.

Aktivitet 3.1: Strategiskt kommunikationsarbete

Syfte: Rådet har fått ett nytt uppdrag och behöver därför arbeta om sin övergripande kommunikationsstrategi. Kommunikationsstrategin beslutas av rådet. Kommunikationsstrategin kommer att följas av årliga kommunikationsplaner med specifika aktiviteter. Dessa operativa kommunikationsplaner tas fram i dialog med expertnätverket och kommunikationsnätverket och är levande dokument.

Primära deltagare: Drivansvarig är rådets kommunikatör. Samverkan sker med ett kommunikationsnätverk där alla rådets medlemmar deltar.

Aktivitet 3.2: Utveckla hållbarstad.se

Syfte: En av tre huvuduppgifter för Rådet för hållbara städer enligt regeringsuppdraget är gemensam kommunikation via webbplatsen hållbarstad.se. Webbplatsen har identifierats som en viktig gemensam kanal till kommunerna. Under rådets första period utvecklades webbplatsen tekniskt, nu är det dags att fylla på med information, särskilt kopplat till finansieringsmöjligheter, samt göra webbplatsen mer känd för kommunerna. Alla rådets medlemmar bidrar till innehåll på webbplatsen. Arbetet med att utveckla webbplatsen är även ett av arbetspaketerna i Samverkansplattformen, se aktivitet 4.1.

Primära deltagare: Drivansvarig är rådets kommunikatör. Samverkan sker med ett kommunikationsnätverk där alla rådets medlemmar deltar.

Aktivitet 3.3: Kommunikationsinsatser i enlighet med kommunikationsplaner

Syfte: Syftet är att nå ut med den kunskap och de verktyg som rådet tar fram genom sina åtgärder. Det är ett viktigt steg för att förenkla omställningen till hållbar stads- och samhällsutveckling för kommuner genom att kunskapen når ut till kommuner och regioner. Grundläggande kommunikationsmaterial behöver även tas fram för det nya uppdraget som rådets medlemmar kan använda i olika sammanhang och göra riktade kommunikationspaket kring rådets olika gemensamma aktiviteter.

Rådet ska kommunicera sin verksamhet och medlemmarnas bidrag med tydlig gemensam röst och även lyfta aktuella frågor. Det kan exempelvis ske genom deltagande på olika konferenser, sociala medier, framtagande av gemensamt presentationsmaterial, publicering av artiklar och uppföljning till regeringen. Rådet har tidigare anordnat en gemensam mål 11-konferens. År 2023 anordnar rådet ingen egen konferens utan deltar istället på andra konferenser, till exempel "Den gröna staden", se aktivitet 1.1.

Primära deltagare: Drivansvarig är rådets kommunikatör. Samverkan sker med ett kommunikationsnätverk där alla rådets medlemmar deltar.

4. Samverkansplattform

I september 2022 skickades en ansökan in till Tillväxtverket om att driva en samverkansplattform med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Ansökan togs fram i samverkan mellan rådets medlemmar. Samverkansplattformen syftar till att stötta genomförandet av Regionalfondens insatser inom hållbar urban utveckling genom att vara en nationell plattform för erfarenhetsutbyte och samverkan.

Genom att integrera samverkansplattformen med rådet och dess kansli och utöka det skapas ett mervärde för rådet och statens resurser används mer effektivt. Plattformen ska bidra med ett koordinerat och behovsanpassat stöd till kommuner, regioner och Tillväxtverket i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet för hållbar urban utveckling. Plattformen ska underlätta arbetet med att, från nationell nivå, koordinera och främja synergieffekter mellan olika finansiella stöd, uppdrag och initiativ samt samordna kunskaps- och processtöd som tar hänsyn till eller anpassas utifrån lokala och regionala förutsättningar.

Nedan listas den aktivitet som ligger inom fokusområdet "Samverkansplattform" och som pågår under 2023 fram till sista december 2027.

Aktivitet 4.1 Myndighetsgemensam plattform för samverkan och erfarenhetsutbyte inom hållbar stads- och samhällsutveckling

Syfte: Genom projektet upprättas en myndighetsgemensam plattform för samverkan och erfarenhetsutbyte inom hållbar stads- och samhällsutveckling. Samverkansplattformen ska erbjuda stödmottagande aktörer inom ramen för det nationella regionalfondsprogrammet för hållbar urban utveckling, ett samordnat kunskaps- och processtöd som tar hänsyn till och anpassas utifrån lokala och regionala förutsättningar.

Samverkansplattformen ska underlätta arbetet med att, från nationell nivå, koordinera olika finansiella stöd, uppdrag och initiativ för att öka kunskapen om dessa och främja synergieffekter mellan olika initiativ. För att skapa goda förutsättningar för koordinering och att hitta synergier är det samma myndigheter som deltar i Samverkansplattformen som ingår i Rådet för hållbara städer. Samverkansplattformen kompletterar rådets nuvarande verksamhet med en mer operativ funktion. En bättre samverkan mellan myndigheterna samt mellan statlig och regional och lokal nivå, som tillvaratar synergieffekter, ska bidra till en ökad måluppfyllelse i projekten och därmed ge bättre förutsättningar i arbetet med en omställning till hållbara städer och samhällen.

Utöver aktiv stöttning av de stödmottagande aktörerna kommer öppna evenemang och spridningsaktiviteter att arrangeras för alla aktörer som på olika sätt bidrar, eller vill ta del av, städernas utveckling.

Primära deltagare: Samtliga myndigheter som ingår i Rådet för hållbara städer.

5. Stödja kommuner i Norrbotten och Västerbotten

I rådets regeringsuppdrag står det att rådet ska stödja de kommuner som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län avseende hållbart samhällsbyggande och gestaltad livsmiljö. Rådet höll ett stormöte i Skellefteå i juni där bland annat berörda kommuner i Västerbotten och Norrbotten var inbjudna för att berätta om sina utmaningar och behov. Mötet ledde fram till fem prioriterade områden med aktiviteter som syftar till att stödja kommunerna i Norrbotten och Västerbotten.

Nedan listas de aktiviteter som ligger inom fokusområdet "Stödja kommuner i Norrbotten och Västerbotten" och som pågår under 2023.

Aktivitet 5.1: Rådet ska nyttja befintliga nätverk och skapa nya där det behövs

Syfte: Kommunerna har framfört ett behov av nätverk i en rad frågor som rör hållbar stads- och samhällsutveckling. Rådet för hållbara städer ingår i samordnare Eva Nordströms nätverk med kommuner, länsstyrelser och regioner. Detta nätverk är alltid första ingången vid kontakt med berörda i Norrbotten och Västerbotten. Rådets ordförande representerar rådet i Eva Nordströms nätverk. Utöver detta kan andra kontaktytor behöva skapas. Både Eva och rådet har i uppdrag att stötta kommunerna i frågor om hållbar stads- och samhällsutveckling samt gestaltad livsmiljö, men Evas nätverk täcker inte in frågor kopplat till gestaltad livsmiljö. Rådet kommer därför under 2023 att prioritera uppstart av ett nätverk inom gestaltad livsmiljö med kommuner, regioner och länsstyrelser i Norrbotten och Västerbotten.

Primära deltagare: Drivansvariga är Boverket, Riksantikvarieämbetet, ArkDes och Statens konstråd. Rådets medlemmar bidrar med input och kompetens i olika faser.

Aktivitet 5.2: Rådet ska bidra till att ge kommunerna kunskapslyft här och nu samt långsiktig utifrån deras behov

Syfte: Utifrån stormötet i Skellefteå och efterföljande intervjuer har det framkommit att kommunerna i Norrbotten och Västerbotten efterlyser utbildningsmaterial inom hållbar stads- och samhällsutveckling. Rådets medlemmar har mycket befintligt utbildningsmaterial framtaget och kan bistå med att sammanställa dessa utifrån behov. Ett första steg är att ha en dialog med länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten för att fånga upp vilken typ av utbildningsmaterial det finns behov av. I dialogen är det viktigt att ha med länsstyrelserna och SKR. Utifrån behovet som kommuner och rådet ser sätts digitala och fysiska utbildningsmaterial ihop.

Parallellt med den direkta insatsen behöver även en långsiktig plan tas fram i samråd med offentliga aktörer i Norrbotten och Västerbotten, universitet och myndigheter.

Primära deltagare: Drivansvarig är Länsstyrelserna och SKR. Rådets medlemmar bidrar med input och kompetens i olika faser.

Aktivitet 5.3: Rådet ska stödja och underlätta övergripande och långsiktig planering i regioner och kommuner

Rådet börjar med målkonfliktsuppdraget som ett första steg i arbetet med att stödja och underlätta övergripande och långsiktig planering i regioner och kommuner. För mer information om målkonfliktsuppdraget se *Aktivitet 2.1 Målkonflikter*.

Aktivitet 5.4: Rådet ska stötta kommunerna i finansieringsfrågor

Syfte: Denna aktivitet sker i huvudsak inom redan befintliga initiativ vilka beskrivs kortfattat nedan:

1. Se fokusområde 4, Samverkansplattform ERUF, med tillhörande aktiviteter. I nuläget planeras bland annat för följande;
 - a. Tydliggöra och utveckla hur vi använder närliggande initiativ i syfte att skapa kontinuerligt lärande
 - b. Kartlägga tillgängliga finansieringsmöjligheter och kommande utlysningar
 - c. Undersöka samordnad finansiering
2. Se aktivitet 3.2 Utveckla webbplattformen Hållbarstad.se för en väg in för att hitta kunskapsstöd och finansieringsmöjligheter för kommuner och regioner.

För att särskilt adressera kommunerna i Norr- och Västerbotten kommer också dialog föras med Eva Nordström, samordnare för hållbart samhällsbyggande och gestaltad livsmiljö i Norrbotten och Västerbotten, och i de nätverk som identifieras inom ramen för aktivitet. Arbetet sker också genom Aktivitet 5.5 nedan om att Rådet ska skapa möjligheter att tänka nytt, höja blicken och skapa nya framtidsbilder.

Till genomförandet i de olika initiativen rekommenderas att följande frågeställningar hanteras:

1. Hur balanseras stödet till kommunerna i Norrbotten och Västerbotten samtidigt som alla Sveriges kommuner ska ta del av Rådets och myndigheternas arbete? Vad är det som dessa kommuner ska få hjälp med utöver det som sker i samverkansplattformen?
2. Vad avses med begreppet finansiering? Begreppet behöver vidareutvecklas och förtydligas om det t ex handlar om finansiella stöd för exempelvis forskning och innovation.

Primära deltagare: Drivansvariga är Vinnova, Formas, Energimyndigheten och Tillväxtverket. Rådets medlemmar bidrar med input och kompetens i olika faser.

Aktivitet 5.5: Rådet ska skapa möjligheter att tänka nytt, höja blicken och skapa nya framtidsbilder

Syfte: Rådet ska stärka omställningskraften och stödja kommuner i frågor om långsiktigt hållbara och goda livsmiljöer. Ett sätt att ge stöd är att skapa förutsättningar för innovativa lösningar och nytänkande – för att höja ribban vad gäller kvalitet och hållbarhet.

Under åren 2021–2022 genomförde rådet initiativet "Visioner: i norr" tillsammans med sex kommuner i Norrbotten och Västerbotten. Efter det har korta intervjuer genomförts med kommunerna. Kommunerna har ett stort intresse av att arbeta vidare i samma anda som "Visioner: i norr", exempelvis med fördjupningar gällande boendemiljöer, offentliga rum eller dylikt. Rådet avser att undersöka om det är möjligt och i så fall på vilket sätt. Ett första steg är att anordna ett seminarium där kommunerna involveras. Utvärderingar från Visioner: i norr ska vara utgångspunkt för vidare arbete.

Primära deltagare: Drivansvariga är ArkDes, Boverket, Energimyndigheten, Formas, Riksantikvarieämbetet, Statens konstråd och Vinnova. Rådets medlemmar bidrar med input och kompetens i olika faser.

Bilaga 1: Roller och ansvar

Bakgrund till listan

För att kunna arbeta effektivt tillsammans behöver vi veta vem som har vilket ansvar. Önskemål om att ta fram en rollista har lyfts av ordförande och även av rådets medlemmar 2019. Ett arbete gjordes därför under hösten 2019 där rollerna som de beskrivs i regeringsuppdraget listats och kompletterats efter diskussion i expertnätverket och rådet. Rollistan är ett levande dokument och kan kompletteras vid behov. Listan har uppdaterats 2022-05-29 med information från det nya uppdraget.

Ordförande

Vad som anges i uppdraget:

- Utses av regeringen i särskild ordning
- Ordförande leder kansliet

Tillagt utifrån diskussion:

- Ordförande leder rådets, expertnätverkets samt kansliets möten.
- Tillsammans med utsedd myndighet ansvarar ordförande för referensgrupperna. (SKR stöttar med kommungruppen, Tillväxtverket med näringslivsgruppen och Formas med akademigruppen)
- Ordförande är kontaktperson till Regeringskansliet.
- Ordförande företräder rådet utåt. Talesperson
- Ordförande ansvarar för att en verksamhetsplan tas fram för rådet och att arbetet rapporteras samlat till Regeringskansliet.

Rådet

Vad som anges i uppdraget:

- Rådet är ett forum för myndighetscheferna vid myndigheterna som är strategiskt viktiga för förutsättningarna för det långsiktiga arbetet med en hållbar stadsutveckling.
- Regeringen har utsett myndighetscheferna för följande myndigheter att vara ledamöter i rådet. Boverket, Formas, Myndigheten för Delaktighet, Naturvårdsverket, Statens centrum för arkitektur, Statens energimyndighet, Tillväxtverket, Trafikverket, Vinnova, Statens konstråd, Riksantikvarieämbetet, Folkhälsomyndigheten
- En landshövding som ska företräda länsstyrelserna utses av regeringen i särskild ordning.
- En representant från SKR som ska företräda kommunerna utses av regeringen i särskild ordning
- Rådet ska verka inom ramen för berörda myndigheters verksamhetsområden och inom befintliga anslagsramar.

Tillagt utifrån diskussion:

- Alla rådets medlemmar ska kunna företräda rådet på olika konferenser och möten.

- Rådsledamot får bara ersättas i yttersta nödfall och då av person som är direkt underställd GD och som har god insikt i frågorna.

Organisationerna som ingår i rådet

Vad som anges i uppdraget:

- De myndigheter vars chefer ingår i Rådet för hållbara städer ska bistå rådet i dess arbete.
- Myndigheterna ska bistå rådet i arbetet med att samverka och med att identifiera effektiva samarbeten och åtgärder som bidrar till en utveckling av hållbara städer. Arbetet ska ske inom ramen för myndigheternas verksamhetsområden och befintliga anslag.

Tillagt utifrån diskussion:

- De aktiviteter som genomförs tillsammans inom rådet ska bemannas av personer från de olika myndigheterna. Det kan vara experterna i expertnätverket men även andra personer.

Expertnätverket

Vad som anges i uppdraget:

- Till rådet kopplas ett nätverk av experter från de myndigheter vars myndighetschefer ingår i rådet inklusive en expert från Länsstyrelserna som Länsstyrelserna utser. En expert som företräder kommunerna som utses av SKR ska erbjudas att delta i nätverket.
- Nätverket ska med sin sakkunskap stödja rådet i arbetet med underlag och konsekvensbedömningar

Tillagt utifrån diskussion:

- I det tidigare uppdraget var expertnätverkets roll främst att arbeta med att ta fram åtgärdslistan som publiceras varje år. Nu ska vi inte längre ta fram en åtgärdslista utan istället hitta områden där vi genom samverkan kan bidra till att stödja kommunerna i arbetet med mål 11 Hållbara städer och samhällen. Expertnätverket behöver bidra med att identifiera "effektiva samarbeten och åtgärder" som rådet kan arbeta med.
- I genomförande av de åtgärder som rådet sedan beslutat om kan såväl experter som andra personer på de olika myndigheterna vara delaktiga i.

Kansliet

Vad som anges i uppdraget:

- Regeringen har uppdragit åt Boverket att inrätta ett kansli
- Leds av ordförande
- Stödja rådet i arbetet genom att bistå med möteskoordinering och sammanställa underlag till möten.

Tillagt utifrån diskussion:

- Kansliet tar fram ett årshjul för rådet arbete.

Referensgrupper

Vad som anges i uppdraget:

- Rådets arbete med att ta fram åtgärder ska ske i samverkan mellan aktörerna i rådet samt med övriga berörda myndigheter och andra berörda aktörer.

Tillagt utifrån diskussion:

- Gruppernas roll är att vara referensgrupp/bollplank dels vid framtagande av strategiska inriktningar, åtgärder samt vid genomförande av åtgärder.
- Grupperna ska kunna användas för att nå ut i samhället på olika vis. (exempelvis delta aktivt vid runda bordssamtal etc)
- Kansliet kallar grupperna till möten med rådet och expertnätverket. Träffar planeras in i årshjul för att underlätta för allas planering.
- Ordförande är ansvarig för sammansättning av varje grupp. En av experterna i expertnätverket utses att stödja ordföranden i detta arbete. Expert från SKR stödjer ordföranden i arbetet med sammansättning av kommungrupp, expert från Tillväxtverket stödjer i arbetet med näringslivsgruppen och expert från formas stödjer i arbetet med akademigruppen.

Bilaga 2: Rådets och expertnätverkets möten

Rådets möten

2022

11 feb 2022 kl. 10-11:30, digitalt

28 apr 2022 kl. 9-12, fysiskt Stockholm

5 okt 2022 kl. 10-12, digitalt

7 dec 2022 kl. 10-12, digitalt

2023

26–27 apr 2023, lunch-lunch, fysiskt Stockholm

22 sep 2023 kl. 9-12, digitalt

15 dec 2023 kl. 9-12, digitalt

2024

24–25 apr 2024 lunch-lunch, fysiskt

20 sep 2024 kl. 9-12, digitalt

13 dec 2024 kl. 9-12, digitalt

Expertnätverkets möten

2022

20 jan 2022 kl. 9-12, digitalt

24 feb 2022 kl. 9-12, digitalt

17 mars 2022 kl. 9-12, digitalt

7 apr 2022 kl. 9-12, digitalt

11 maj 2022 kl. 9-14, fysiskt möte Stockholm

7 sep 2022 kl. 13-16, digitalt

19 okt 2022 kl. 9-12, digitalt

9 nov 2022 kl. 9-12, digitalt

14 dec 2022 kl. 9-12, digitalt

2023

2 feb 2023 kl. 9-12, digitalt

16 mar 2023 kl. 9-12, digitalt

4 apr 2023 kl. 9-12, digitalt

27 apr 2023 kl. 9-13, fysiskt Stockholm (del av rådets möte)

25 maj 2023 kl. 9-12, digitalt

31 aug 2023 kl. 9-12, digitalt

19 okt 2023 kl. 9-16, fysiskt möte

16 nov 2023 kl. 9-12, digitalt

Utkast årshjul

Under hösten 2022 arbetades ett utkast på årshjul för rådets arbete fram. Under framtagandeprocessen önskade rådet att i stället för att ha fyra rådsmöten per år, ha tre rådsmöten varav ett fysiskt lunch-lunch-möte.

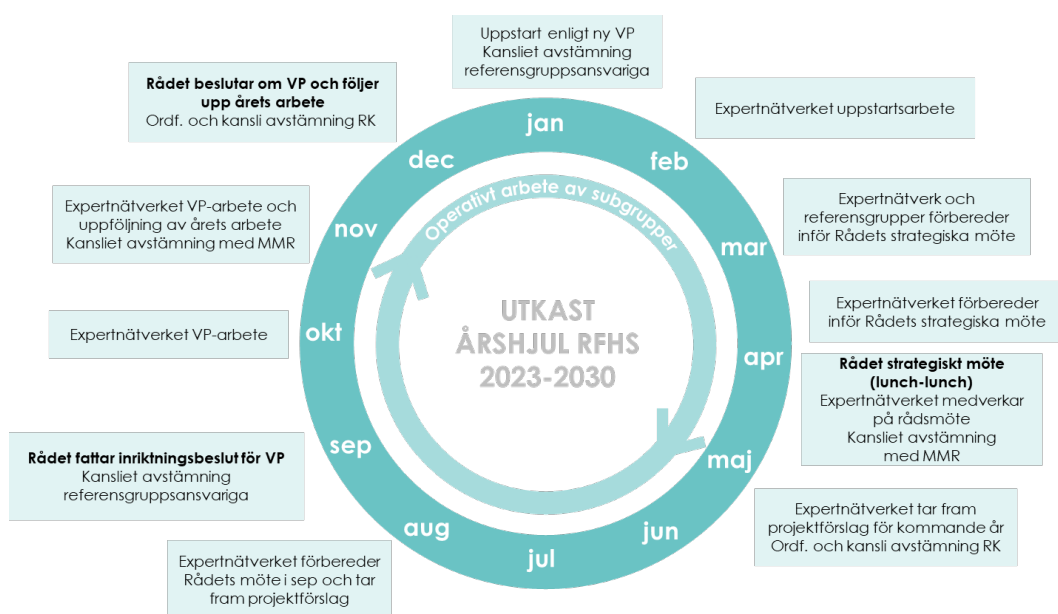

Bild 6: Utkast på årshjul åren 2023-2030 Rådet för Hållbara Städer. Källa: Rådet för hållbara städers kansli.

Bilaga 3: Samverkansplattformen projektbeskrivningar

Projektbeskrivningar skickas ut så snart arbetsgruppen för Samverkansplattformen färdigställt dessa.